

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2017/2306**2017 m. gruodžio 12 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 230/2014, kuriuo nustatoma priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 209 straipsnio 1 dalį ir 212 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybės atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendrame pareiškime dėl Europos Sąjungos vystymosi politikos „Europos konsensusas“ ⁽²⁾ bei bendrame pareiškime dėl „Naujojo Europos konsensuso dėl vystymosi“ ⁽³⁾ pripažinta saugumo ir vystymosi sąsaja;
- (2) 2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliucija priimtoje Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. pabrėžiama, kad svarbu skatinti taikios ir įtraukios visuomenės kūrimą – tiek įgyvendinant 16-ąjį darnaus vystymosi tikslą (DVT), tiek siekiant kitų vystymosi politikos rezultatų. 16a DVT konkrečiai raginama „stiprinti atitinkamas nacionalines institucijas, įskaitant ir tarptautinį bendradarbiavimą, kurių paskirtis plėtoti gebėjimus visais lygiais, ypač besivystančiose šalyse, užkirsti kelią smurtui ir kovoti su terorizmu bei nusikalstamumu“;
- (3) Sąjungos vystymosi politikos svarbiausias tikslas – sumažinti ir ilgai nei panaikinti skurdą;
- (4) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Paramos vystymuisi komiteto 2016 m. vasario 19 d. aukšto lygio susitikimo komunikatu buvo atnaujinti ataskaitų dėl oficialios paramos vystymuisi taikos ir saugumo srityje teikimo nurodymai. Veiksmų, kurių imamasi pagal šį reglamentą, finansavimas yra oficiali parama vystymuisi, kai veiksmas atitinka kriterijus, nustatytus tuose ataskaitų teikimo nurodymuose arba bet kuriuose vėlesniuose ataskaitų teikimo nurodymuose, dėl kurių Paramos vystymuisi komitetas gali susitarti;
- (5) siekiant užtikrinti tinkamas sąlygas skurdui panaikinti ir vystymuisi skatinti, trečiojoje šalyse itin svarbu remti saugumo sektoriaus subjektus, išimtinėmis aplinkybėmis ir kariuomenę, konfliktų prevencijos, krizių valdymo ar padėties stabilizavimo kontekste. Saugumo sistemos, įskaitant kariuomenę, geras valdymas, veiksminga demokratinė kontrolė ir civilinė priežiūra, taip pat žmogaus teisių ir teisinės valstybės principų laikymasis yra būtini gerai veikiančios valstybės atributai bet kokiam kontekste, ir tai turėtų būti skatinama remiant platesnio pobūdžio saugumo sektoriaus reformas trečiojoje šalyse;
- (6) Europos Vadovų Taryba savo 2013 m. gruodžio 19–20 d. išvadose dėl bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) pabrėžė, kad svarbu remti šalis partneres ir regionines organizacijas, rengiant mokymus, teikiant konsultacijas, įrangą ir išteklius, kai to reikia, kad jos vis labiau galėtų pačios užkirsti kelią krizėms ar jas valdyti;
- (7) bendrame 2015 m. balandžio 28 d. komunikate „Pajėgumų stiprinimas remiant saugumą ir vystymąsi – galimybės išvengti krizių ir jas valdyti suteikimas partneriams“ Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai dar kartą pabrėžė, kad siekiant vystymosi tikslų būtina stabili ir saugi visuomenė;

⁽¹⁾ 2017 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2017 m. gruodžio 7 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ OL C 46, 2006 2 24, p. 1.

⁽³⁾ OL C 210, 2017 6 30, p. 1.

- (8) laikantis ES visapusiško požiūrio ir siekiant kuo didesnio ES paramos poveikio, veiksmingumo ir nuoseklumo, Taryba savo 2015 m. gegužės 18 d. išvadose dėl BSGP paragino Komisiją ir vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai, konsultuojantis su valstybėmis narėmis, parengti Sąjungos masto strateginę programą, skirtą saugumo sektoriaus reformai remti. Toje politikos koncepcijoje susiejama BSGP ir visos kitos aktualios bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) priemonės, taip pat vystomojo bendradarbiavimo priemonės, kartu laikantis atitinkamų jų teisinių pagrindų, pagrindinių tikslų ir sprendimų priėmimo procedūrų;
- (9) karinių subjektų trečiojoje šalyse pajėgumų stiprinimas turėtų būti vykdomas kaip Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo politikos dalis, kai tuo veiksmu daugiausia siekiama tikslų vystymosi srityje, ir kaip Sąjungos BUSP dalis, kai juo daugiausia siekiama tikslų taikos ir saugumo srityje, laikantis Europos Sąjungos sutarties 40 straipsnio. Šiuo reglamentu paisoma taikomų procedūrų ir institucijų įgaliojimų pagal Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo politiką ir Sąjungos BUSP apimties;
- (10) Sąjungos parama pagal šį reglamentą galėtų apimti visų pirma pajėgumų stiprinimo programas remiant vystymąsi ir saugumą vystymosi labui, įskaitant mokymą, kuravimą ir konsultacijas, pvz., žmogaus teisių, valdymo ir teisinės valstybės, moterų ir vaikų apsaugos, civilinio reagavimo į krizes, žmogiškųjų išteklių valdymo ir techninio bendradarbiavimo klausimais;
- (11) Komisija turi atidžiai stebėti priemones pagal šį reglamentą. Komisija turi deramai ir laiku informuoti Europos Parlamentą apie Sąjungos pagalbą pagal šį reglamentą įgyvendinimą. Ne vėliau kaip 2020 m. birželio 30 d. Komisija turi įvertinti priemonių, kurių imtasi pagal šį reglamentą, poveikį, veiksmingumą ir suderinamumą su 16-uoju DVT. Tuo tikslu Komisija turi įtraukti visus atitinkamus subjektus, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas ir vietos valdžios institucijas, į vertinimo etapą, užtikrindama, kad jų vaidmuo tame procese būtų reikšmingas. Komisija prirėkus turi atlikti bendrus vertinimus su valstybėmis narėmis. Rezultatais turi būti remiamasi rengiant programas bei paskirstant išteklius, taip pat toliau didinant Sąjungos išorės veiksmų nuoseklumą ir papildomumą;
- (12) todėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 230/2014 ⁽¹⁾ turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 230/2014 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 1 straipsnio 2 dalis papildoma šia pastraipa:

„Jei Sąjungos pagalba skiriama saugumo sektoriaus subjektams, tai, kaip numatyta 3a straipsnyje, išimtinėmis aplinkybėmis taip pat gali apimti pagalbą kariniams subjektams platesnio pobūdžio saugumo sektoriaus reformos proceso arba pajėgumų stiprinimo kontekste remiant vystymąsi ir saugumą vystymosi labui trečiojoje šalyse, laikantis bendro tikslo užtikrinti darnų vystymąsi.“;

- 2) įterpiamas šis straipsnis:

„3a straipsnis

Karinių subjektų pajėgumų stiprinimas remiant vystymąsi ir saugumą vystymosi labui

1. Siekiant prisidėti prie darnaus vystymosi, o tam reikia sukurti stabilią, taikią ir įtraukią visuomenę, Sąjungos pagalba pagal šį reglamentą išimtinėmis aplinkybėmis gali būti naudojama šalių partnerių karinių subjektų pajėgumams stiprinti, kaip nustatyta 3 dalyje, siekiant, kad būtų vykdoma vystymosi veikla ir veikla, susijusi su saugumu vystymosi labui.

2. Pagalba pagal šį straipsnį gali apimti visų pirma pajėgumų stiprinimo programas vystymuisi ir saugumui vystymosi labui remti, įskaitant mokymus, kuravimą ir konsultacijas, taip pat įrangos teikimą, infrastruktūros gerinimą ir tiesiogiai su ta pagalba susijusių paslaugų teikimą.

⁽¹⁾ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 230/2014, kuriuo nustatoma priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (OL L 77, 2014 3 15, p. 1).

3. Pagal šį straipsnį pagalba teikiama tik:

- a) jeigu reikalavimų neįmanoma įvykdyti pasitelkiant nekarinius subjektus siekiant tinkamai įvykdyti Sąjungos tikslus pagal šį reglamentą, ir yra iškilusi grėsmė veikiančių valstybės institucijų egzistavimui arba grėsmė žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugai, o valstybės institucijos negali pašalinti tos grėsmės, ir
- b) jeigu atitinkama šalis partnerė ir Sąjunga laikosi bendros nuomonės, kad kariniai subjektai yra itin svarbūs siekiant išsaugoti, sukurti ar atkurti sąlygas, būtinas darniam vystymuisi, be kita ko, krizių atvejais ir esant pažeidžiamumo arba destabilizuotiems kontekstams ir padėtimis.

4. Sąjungos pagal šį straipsnį teikiama pagalba karinių subjektų pajėgumų stiprinimui finansuoti negali būti naudojama kitais tikslais nei vystymosi veiklai ir saugumo vystymosi labai veiklai vykdyti. Visų pirma, Sąjungos pagalba negali būti naudojama siekiant finansuoti:

- a) pasikartojančias karines išlaidas;
- b) ginklų ir šaudmenų ar bet kokios kitos įrangos, kuri skirta mirtinai jėgai panaudoti, pirkimą;
- c) mokymus, skirtus konkrečiai prisidėti prie ginkluotųjų pajėgų kovinių pajėgumų stiprinimo.

5. Rengdama ir įgyvendindama priemones pagal šį straipsnį, Komisija skatina šalies partnerės politinę atsakomybę. Ji taip pat parengia reikiamus elementus ir gerosios praktikos principus, būtinus siekiant užtikrinti tvarumą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, ir propaguoja teisinę valstybę ir nustatytus tarptautinės teisės principus.

6. Komisija nustato tinkamas pagal šį straipsnį nustatytų priemonių rizikos vertinimo, stebėjimo ir įvertinimo procedūras.“;

3) 7 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Sąjungos pagalba pagal 3 straipsnį ir, atitinkamais atvejais, 3a straipsnį teikiama įgyvendinant išimtinės pagalbos priemones ir laikinas atsakomąsias programas.“;

4) 8 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Teminiai strateginiai dokumentai sudaro bendrąjį pagal 4 ir 5 straipsnius ir, atitinkamais atvejais, 3a straipsnį teikiamos pagalbos pagrindą. Teminiuose strateginiuose dokumentuose nustatoma Sąjungos ir atitinkamų šalių partnerių arba regionų bendradarbiavimo sistema.“;

5) 10 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisija užtikrina, kad pagal šį reglamentą priimtoms priemonėms, susijusios su kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu, taip pat 3a straipsnyje nurodytos priemonės būtų įgyvendinamos laikantis tarptautinės teisės, įskaitant žmogaus teisių teisę ir tarptautinę humanitarinę teisę.“;

6) 13 straipsnis papildomas šia dalimi:

„4. 1 dalyje nurodytas finansinis paketas papildomas 100 000 000 EUR suma; ji skiriama 3a straipsnyje nurodytomis priemonėms.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2017 m. gruodžio 12 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. MAASIKAS

Pareiškimas dėl 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 230/2014, kuriuo nustatoma priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos, 3a straipsnyje numatytą pagalbos priemonių finansavimo šaltinių

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija sutinka, kad pajėgumų stiprinimas remiant vystymąsi ir saugumą vystymosi labai būtų finansuojamas pagal 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos IV išlaidų kategoriją, visų pirma perskirstant asignavimus, kartu išlaikant kuo didesnę visų priemonių finansinę pusiausvyrą. Be to, nedarant poveikio biudžeto valdymo institucijos prerogatyvoms metinėje biudžeto procedūroje, į perskirstomus asignavimus neturėtų būti įtraukiami asignavimai, skiriami priemonėms pagal 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 233/2014, kuriuo nustatoma vystomojo bendradarbiavimo finansavimo priemonė 2014–2020 m. laikotarpiui.
